

A 114. sorszámú Kerámiaműves megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 211 05
- 1.2. Szakképesítés megnevezése: Kerámiaműves
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 960-1440

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
    - 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
    - 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –
  - 2.2. Szakmai előképzettség: –
  - 2.3. Előírt gyakorlat: –
  - 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
  - 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek
  - 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 30 %
  - 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %
  - 2.8. Szintvizsga: –
- 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Művészeti szakmai gyakorlat 160 óra, mely megszervezhető a képzési sajátosságok figyelembevételével. Pl. hétfégi és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kiállítások, művésztelepek formájában is

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok)

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	7413	Keramikus	Porcelánkészítő
3.1.3.			Edénygyártó
3.1.4.			Épület keramikus
3.1.5.			Fazekas

3.1.6.			Festő, porcelán
3.1.7.			Finomkerámiai kézi formázó
3.1.8.			Finomkerámiamáz-készítő
3.1.9.			Formába öntő, kerámia
3.1.10.			Kerámiaformázó
3.1.11.			Kerámiamozaik-készítő
3.1.12.			Majolikafestő
3.1.13.			Modellkészítő (porcelángyártás)
3.1.14.	3719	Egyéb művészeti és kulturális foglalkozású	Kerámia-porcelán kézműves
3.1.15.	7419	Egyéb kézműipari foglalkozású	Ajándéktárgy készítő
3.1.16.	7537	Kályha- és kandallóépítő	Cserépkályha-készítő

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A kerámiaműves alkotócsoporthoz, kisebb üzemekben, porcelángyárakban vagy saját vállalkozásban végzi szakmai tevékenységét. A kerámiaműves olyan, fejlett formakultúrával, rajzi és plasztikai ismeretekkel, technikai tudással rendelkező szakember, aki szakmai igényességgel valósítja meg a kerámia-porcelángyártás különböző területein adódó feladatait.

Vezető tervezővel együttműködve vagy önállóan elkészíti a kerámia-porcelán tárgy terveit, majd a kívánt szinten különféle alapanyagokból kivitelezzi a tárgyakat. Ismeri és használja a korszerű technológiákat a gyári-, a kézműves és autonóm kerámia-porcelán területén, és figyelembe veszi azok szemléleti-szakmai elvárásait.

Munkája során, a feladattól függően információ- és anyaggyűjtést végez, tervek, vázlatok, valamint marketing tervet és költség kalkulációt készít. Szakértelme és a megbízás szerint munkavállalóként edényeket, épületkerámiát vagy szaniterárut készít, ellátja a gyártás teljes- vagy részfeladatait. A kerámiaműves feladatok ellátása során anyag- és gyártáselőkészítést végez, prezentál, archivál, kapcsolatot tart a megrendelővel és a szakmai partnereivel.

Felsőfokú tanulmányait a különböző művészeti egyetemeken vagy a műszaki egyetem tárgytervező szakán folytathatja.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- együttműködni a kerámia-porcelángyártás különböző területein dolgozó munkatársaival, tervezőkkel
- megrendelések alapján vagy önálló elképzelések szerint egyedi és kis szériában gyártott kerámia-porcelán tárgyakat készíteni
- alkalmazni a kerámia-porcelántörténet és a kortárs kerámia művészet területén szerzett ismereteit szakmai munkájában
- anyag- és technológiai ismereteit kreatív módon felhasználni a tárgyformálás területén
- azonosítani a porcelán-kerámiamasszákat, mázakat, szükség szerint alakítani azok tulajdonságait
- alkalmazni a kerámia-porcelán tárgyformálás és sokszorosítás alpműveleteit
- szakszerűen használni a mázakat, máz alatti és máz feletti kerámia festékeket és alapanyagaikat
- hagyományos és számítógépes módszerekkel rajzokat, tervek készíteni
- a tárgyformáláshoz szükséges vázlatterveket, formatanulmányokat készíteni
- elkészíteni kerámia-porcelán tárgyak metszeti, pontos méretezésű műhelyrajzait

- kerámia-porcelán tárgyak előállításához különböző rendeltetésű gipszformákat készíteni
- a nyersszárítás folyamatát megtervezni, felügyelni
- a mázazási műveletek különböző módjait alkalmazni
- berakni és működtetni az égető kemencéket, szakszerűen alkalmazni az égetési segédeszközöket
- a gyakorlati munka végzéséhez szükséges kézi és gépi szerszámokat, berendezéseket a technológiai előírások figyelembevételével szakszerűen és az egészség- és környezetvédelmi előírásoknak megfelelően használni

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	-	-	-

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10586-12	Művészetelmélet és ábrázolás
4.4.	10587-12	Művészeti vállalkozások működtetése
4.5.	10588-12	Tervezés és technológia
4.6.	10636-12	Kerámia-porcelán előtanulmányok
4.7.	11104-12	Kerámia-porcelán tárgykészítés
4.8.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.9.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.10.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével

Vizsgamunka készítése

Szakmai portfólió készítése a tanulmányok során készült munkákból

A vizsga megkezdésének feltétele mindkét képzési formában: a vizsgamunka és a szakmai portfólió leadása a vizsgaszervező intézmény által megadott határidőre (bővebben 5.4.2. pont)

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga

			vizsgatevékenysége
5.2.3.	10586-12	Művészetelmélet és ábrázolás	gyakorlati és szóbeli
5.2.4.	10587-12	Művészeti vállalkozások működtetése	szóbeli
5.2.5.	10588-12	Tervezés és technológia	gyakorlati szóbeli
5.2.6.	10636-12	Kerámia-porcelán előtanulmányok	szóbeli
5.2.7.	11104-12	Kerámia-porcelán tárgykészítés	gyakorlati
5.2.8.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.9.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.10.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51 %-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A) Tanulmányrajz, festés vagy mintázás, B) Szakmai vizsgamunka és portfólió bemutatása

A vizsgafeladat ismertetése: A) Tanulmányrajz, festés vagy mintázás: portré vagy figura ábrázolása (A/2-es méretű kép, szabadon választott technikával vagy életnagyságú agyag portrészobor

B) A szakmai vizsgamunka koncepciójának, tervezési folyamatának és a készítési fázisainak bemutatása.
A kerámia-porcelán szakmai területéről vett tárgytervezést és kivitelezést igénylő összetett feladat, amelynek alapján mérhetők a vizsgázó szakmai kompetenciái.
A portfólió a képzési időben készült vagy a felnőttképzés esetén előzetes tudásként meglévő rajzi, plasztikai előtanulmányokat, kreatív és szakmai feladatokat tartalmazó összeállítás elektronikus prezentáció formájában

A vizsgafeladat (A-B) időtartama: 270 perc vagy előzetesen elkészített rajz esetén 15-15 perc a bemutatás ideje
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 70 %

C) A vizsgafeladat megnevezése: Helyszínen készítendő szakmai gyakorlati munka

A vizsgafeladat ismertetése: A szakképesítés szerinti, manuális vagy technikai feladat: tárgy kivitelezése, adott terv alapján
A képző intézmény által meghatározott, a vizsgaidőhöz mért nyersgyártási vagy dekorációs feladat, amelynek alapján mérhető a vizsgázó szakmai felkészültsége, anyag- és eszközhasználati készségei

A vizsgafeladat időtartama: 180 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30 %

A vizsgafeladat időtartama: 450 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 70 %

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat ismertetése: -

A vizsgafeladat időtartama: -

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: -

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szaktörténet és szakismeret

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a szaktörténeti és szakismereti vizsgakövetelmények alapján összeállított, előre kiadott tételsorból húzott kérdéskörre.

Egy-egy tétel tartalmazza a szaktörténeti és a szakismereti témaköröket is.

Szaktörténet:

- Az őskor és az ókori civilizációk kerámiája
- Az európai kerámia fejlődése a középkortól a XX. századig
- XX. századi és kortárs kerámia-porcelán
- A Távol- és Közel-Kelet kerámia kultúrája
- Az Észak- és Dél-amerikai kerámia

Szakismeret:

- Az agyag keletkezése, a kerámia nyersanyagai, fizikai és kémiai tulajdonságai
- A kerámia-porcelántermékek csoportosítása
- Nyersárukészítés a kézműves technikáktól a gyári technológiáig
- A mázak szerepe, fajtái, nyersanyagai - kerámia-porcelánfestékek
- Mázkészítés és mázhibák
- A kerámia-porcelántermékek szárítása, égetése, kemencetípusok és hőfokmérés

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

5.4.1. A portfólió a képzési időben készült (a felnőttképzés esetén a képzés során illetve azt megelőzően készített) rajzi, plasztikai előtanulmányokat, kreatív és szakmai feladatokat tartalmazó, rendezett, feladatmegnevezéseket is tartalmazó összeállítás, elektronikus prezentáció formájában. A portfóliót a szakmai munkában elterjedt mappa formátumban, és az archívum számára módosíthatatlan digitális adathordozón is (pl. DVD lemez) el kell készíteni.

5.4.2. Szakmai Vizsgamunka bemutatása, prezentációja

A szakmai Vizsgamunka elkészítése önmagában alkalmas arra, hogy a vizsgázó elszámolhasson a tanulmányai során megszerzett ismeretek és képességek valamelyik komplex halmazából. A Vizsgamunka prezentációja a kész vizsgatárgyon kívül tartalmazza a készítési folyamat leírását és dokumentációját nyomtatott, vagy elektronikus prezentáció formájában (tervek, vázlatok, munkafázisok).

A Vizsgamunka feladatot az utolsó szakképzési tanév második félévében a vizsgaszervező intézmény adja ki és hagyja jóvá. A kivitelezés szorgalmi időben, a vizsgaszervező által kontrollált körülmények között folyik. A kész Vizsgamunkát és a portfóliót a szakmai vizsga első napja előtt két héttel kell leadni a vizsgaszervezőnél.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv <http://www.munka.hu/> című weblapján érhetők el a Szak- és Felnőttképzés Vizsgák menüpontjában

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

Szakmai Vizsgamunka bemutatása és portfólió vizsgafeladat sikertelen teljesítése esetén a vizsga nem folytatható.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	Rajzterem – természetes fényvel és állítható mesterséges világítással
6.3.	Rajzbakok – a tanulószámnak megfelelő darabszámban
6.4.	Festőállványok
6.5.	A/2 rajztáblák
6.6.	Mintázó állványok – a tanulószámnak megfelelő darabszámban
6.7.	Prezentációs eszközök (diavetítő, projektor)
6.8.	Számítógépek (grafikai és 3D programokkal)
6.9.	Kerámiaműves nyersgyártó műhely – tágas, szellőztethető, világos, több helyiségre tagolt
6.10.	Agyaggyúró és lapnyújtó gép
6.11.	Anyagtároló raktár
6.12.	Agyaggyúrásra, felrakásra alkalmas stabil asztalok a tanulószámnak megfelelően
6.13.	Öntőpad
6.14.	Kézikorongok a tanulószámnak megfelelően
6.15.	Elektromos és/vagy lábajtású korong
6.16.	Be- és rákorongolásra alkalmas elektromos korong
6.17.	Tároló-szárító polcok
6.18.	Mázázásra alkalmas helyiség vagy mázázó fülke elszívó- berendezéssel
6.19.	Kerámia kézi szerszámok
6.20.	Laborfelszerelések, szűrők, edények, mérőeszközök
6.21.	Dekorációs feladatokhoz - festő eszközök
6.22.	Elektromos kemencék: próbaégető és kerámiaégető kemence min. 1200 C° égetési hőmérsékletre
6.23.	Gipszműhely - a kerámia-porcelán anyagoktól elkülönítetten létező helyiség - vizesblokkal
6.24.	Elektromos gipszkorong
6.25.	Márvány asztal - gipszeléshez
6.26.	Kézi szerszámok és elektromos kisgépek a gipszmegmunkáláshoz

7. EGYEBEK

7.1. A vizsgabizottsági tagot delegáló szakmai szervezet megnevezése, elérhetősége:
Művészeti Szakközépiskolák Szövetsége (MŰ-SZA)
Alapító okirat szerint, az elnököt adó Művészeti Szakközépiskola címén